

Ejjew nifirħu bil-festa u bil-qniepen tagħna

Christopher Bartolo
Sagristan

Il-kelma “festa” tfisser manifestazzjoni jiġifieri ċelebrazzjoni ta’ ferħ. U għalhekk tara lill-komunitajiet tagħna miġbura f’postijiet differenti biex jagħmlu festa sabiex juru l-ferħ tagħhom. Matul is-sena, il-komunitajiet tagħna jingabru fil-knejjes, fil-pjazez u t-toroq tal-ibliet u l-irħula tagħna mxerrdin ma’ Malta u Għawdex sabiex jiċcelebraw il-festi titolari ddedikati lill-Patruni għeżiež tagħhom li minn żmien il-qedem għażlulna missirijietna.

Għall-grazzja t’Alla, fi żmienna dawn il-festi għadhom ikunu ċelebrati b’mod reliġjuż kif għadhom ikunu. Naraw it-twettiq ta’ ħafna valuri nsara. Bħala eżempji, nistgħu nsemmu kif, fil-ġranet tal-festa, ħafna nies fosthom għaqdiet u każini, iħeġġu u jħajru lill-membri tagħhom sabiex jagħtu d-demem. Id-demem huwa l-iktar ħaġa prezzjuża li għandu l-bniedem u għalhekk li tagħti parti minnek għall-ġid tal-oħrajn huwa għan verament nobbli u ta’ min jinkuraġġih. Eżempju ieħor tat-twettiq ta’ valuri nsara huwa l-għoti ta’ karità. B’mod speċjali f’dawn il-jiem, il-knisja tħeġġigna biex naħsbu f’dawk li huma fil-bżonn. Tħeġġigna sabiex f’dan iż-żmien uniku ta’ darba fis-sena nuru s-sapport u nagħtu l-għajnuna tagħna lil dawk il-persuni li jeħtieġu l-appoġġ tagħna. Huwa xieraq li l-ferħ li ġgib magħha l-festa jissarraff f’appoġġ lil min ma jistax jifrah magħna – tkun xi tkun ir-raġuni għal dan. Huwa sabiħ ħafna li wieħed jagħti l-għajnuna lill-persuni li forsi ma jkun rahom qatt, persuni li ma jkunx jafhom, nies li qatt ma jkun tkellem magħhom.

Il-festa tasal kull sena u l-parroċċa tagħna dejjem kellha festa sabiħa. Jien għandi esperjenza ta’ 38 sena shaħ naħdem flimkien ma’ ħafna nies oħra sabiex il-festa tilhaq l-iskop tagħha kull sena. Dan jista’ jiġri jekk ikunu organizzati attivitajiet reliġjużi u soċjali li jkunu jilħqu lill-komunità parrokkjali kollha. Min-naħa reliġjuża, il-festa tibda b’disat ijiem ta’ novena – żmien ta’ preparazzjoni għall-

festa. F’dawn il-ġranet, fil-knisja jkunu organizzati funzjonijiet liturġiċi mmirati għal kull sezzjoni tal-komunità – membri ta’ għaqdiet reliġjużi u soċjali, żgħażaġħ, tfal, morda u anzjani u oħrajn. Fihom il-Knisja tiffoka fuq l-aqwa virtujiet li għandha l-Madonna, l-Omm tagħna l-Vergni Marija, Patruna tagħna l-Melliħin.

Kull festa tirrikjedi ħafna ppjanar u preparazzjonijiet. Is-suċċess tal-festa jintlaħaq bis-sehem ta’ ħafna nies li volontarjament jagħtu ħafna mill-ħin tagħhom sabiex jipplanaw u jippreparaw attivitajiet sabiex jinbena dak il-ferħ li għandha tohloq festa titolari. L-attivitajiet esterni huma estensjoni ta’ dawk li jsiru fil-knisja. Fil-Mellieħa għandna tliet għaqdiet mużikali li matul il-ġranet tal-festa jkomplu joħolqu atmosfera festiva billi kull waħda minnhom torganizza programm mużikali li għalihom jattendu ħafna nies. Barra minn dawn il-programmi mużikali, it-tliet għaqdiet jagħtu s-sehem tagħhom f’attivitajiet oħra. Il-Kor u Orkestra Maria Bambina tagħti s-sehem tagħha waqt il-funzjonijiet fil-knisja ta’ lejljet u nhar il-festa. Min-naħa tagħhom, fil-ġranet ta’ qabel il-festa, iż-żewġ baned tagħna – La Vittoria u Imperial – ikomplu jżidu l-atmosfera ta’ ferħ u briju bil-marċi li jorganizzaw matul it-toroq tar-raħal tagħna. Dawn ikomplu iferrħuna f’lejljet u nhar il-festa fil-pjazza, b’mod speċjali bid-daqq u l-kant taż-żewġ innijiet imprezzabbli u għeżiež għalina l-Melliħin. Dawn iż-żewġ innijiet jgeddulna ħafna nostalgiji u memorji sbieħ u anke jistgħu jqabbzulna xi demgħa minn għajnejna sforz l-uġiġħ li nistgħu nkunu għaddejmin minnu aħna jew xi ħadd tant għaziż għalina.

Ma nistax ma nsemmix ukoll il-hidma bla waqfien tal-kappillan u l-kleru tal-parroċċa, il-Kunsill Pastoral Parrokkjali, l-abbatini, il-fratelli, il-Grupp Armar, il-Grupp tal-Qniepen, il-Grupp Santa Marta, l-Għaqda Piroteknika u l-Grupp Armar tal-Knisja li jgħini nzejn, narmaw u nagħmlu dak kollu meħtieġ

fil-knisja għal matul il-festa. Il-ħidma, l-impenn, is-sagrificċji ta' dawn kollha flimkien mingħajr distinzjoni jingħaqdu flimkien għal għan wiehed – għan li fil-Mellieħa jkollna festa li tagħmlilna gieħ.

Is-sugġett ta' dan l-artiklu jsemmi żewġ affarijiet – festa u qniepen. Huma żewġ sugġetti li jmorru hafna flimkien. Xi żmien ilu, mort għal festa f'raħal sabiħ u meta kont hemm gie jkellimni raġel xi u staqsieni jekk kontx is-sagrigan tal-Mellieħa. Meta wegibtu li kont, qalli li hu, meta kien iżgħar fl-età, kien iħobb jiġi għall-festa tagħna. Naħseb li domt xi għoxrin minuta nitkellem miegħu. Fost affarijiet oħra, hu semmieli l-qniepen tagħna. Semmieli wkoll l-għannejja li kienu jiġu jgħannu f'lejljet il-festa, il-ħafna Għawdxin li kienu jiġu għall-festa minn Għawdex u n-nies jaqlu l-fniek. Dan ir-raġel qalli espressjoni li kienu jużawha fir-raħal tiegħu, saħansitra jiftakar lin-nanniet u liz-zijiet tiegħu jgħiduha. L-espressjoni hija “ Il-festi dejjem bdeu bil-qniepen u spiċċaw bil-qniepen”. U hekk hu. Huwa kollu minnu li kull festa tibda bid-daqq tal-qniepen bħala stedina għall-funzjonijiet tal-knisja u jispiċċaw bid-daqq tal-qniepen waqt id-dħul tal-vara fil-knisja u l-Barka Sagramentali. Imbagħad il-mota tal-aħħar li tagħlaq il-festa.

Il-qniepen f'pajjiżna dejjem kienu meħtieġa u apprezzati – forsi dari aktar mil-lum - għaliex sa mill-qedem il-qniepen kienu jservu ta' sinjal, tħabbira kif ukoll stedina għal xi okkażjoni jew attività. Fl-antik, il-qniepen kienu jservu ta' sinjal sabiex in-nies tar-raħal kienu jkunu jafu l-hin fejn fih kellhom jieqfu għal ftit mument ta' talb. Kienu jservu sabiex iħabbru li xi hadd mir-raħal kien ħalliena u kienu jservu sabiex iħabbru lin-nies li kienet ser tibda xi quddiesa jew funzjoni oħra fil-knisja.

Fil-Mellieħa, missirijietna ħasbu u stinkaw kemm felħu biex ikollhom sett ta' qniepen sbieħ u kbar għall-knisja tagħna. Din ix-xewqa u l-ħsieb tagħhom saret realtà fis-sena 1925. Kien propju f'Marzu ta' dik is-sena, 90 sena ilu, meta dawn il-

qniepen waslu l-Mellieħa. Dawn il-ħames qniepen intramaw fuq iz-zuntier tal-knisja parrokkjali kif juru xi ritratti li jinsabu fis-sagrigan tal-knisja. Fis-26 ta' Marzu 1925 saret iċ-ċerimonja solenni tat-tberik tagħhom li kienet immexxija mill-Arcisqof ta' Malta Mons. Mauro Caruana. Għall-parroċċa tal-Mellieħa kollha, din kienet okkażjoni verament kbira u sinifikanti. Il-folla ta' nies li ħonqu l-pjazza u t-triq tal-parroċċa tixhed kemm dan l-avveniment kien wiehed uniku għar-raħal tagħna. Dawn l-istess nies jgħidu li x'ħin il-folla semgħet l-ewwel tokki herġin minn dawk il-qniepen sbieħ li tant swewlhom xogħol, sagrificċji u impenn sabiex jingabru l-fondi meħtieġa, infexxet f'għajjat u ċapċip kbir. Kienet xena tassew emozzjonanti li f'dak il-mument żgur innew kull tbatija li kienu għaddew minnha. Ma rridux ninnew li s-somma li kellha tingabar għall-qniepen, għal dak iż-żmien kienet waħda kbira.

Għall-okkażjoni tad-90 anniversarju mit-tberik u t-tluġ tal-qniepen fil-kampnari, ser issir tifikira biex jifakkur dan l-avveniment. Fuq stedina tal-kappillan flimkien miegħi u mal-Grupp tal-Qniepen, nhar is-Sibt 21 u l-Hadd 22 ta' Marzu 2015 ser issir *open day* halli kull min ikun jixtieq, jitla' hdejn il-qniepen u fl-istess ħin jarahom u jismagħhom mill-qrib. Imbagħad fis-26 ta' Marzu 2015 ser issir quddiesa ta' ringrazzjament fejn fiha niringrazzjaw lil Alla ta' dawn il-qniepen sbieħ li tawna missirijietna kif ukoll talli sal-gurnata tal-lum għadna nsibu nies dedikati li jagħtu ftit mill-ħin tagħhom biex jagħtu dan is-servizz tad-daqq tal-qniepen.

Fl-aħħarnett, nixtieq niringrazzja lill-President tal-Banda Imperial is-Sur Josef Borg u lill-kumitat kollu talli għal sena oħra reġġu tawni din l-opportunità sabiex nikteb dan l-artiklu. Irrid niringrazzjahom ukoll tar-rispett u l-għajnuna li dejjem tawni f'dawn it-38 sena kemm ilni sagristan tal-Mellieħa. Jalla din is-sena wkoll ikollna festa sabiħa li tagħmlilna gieħ u unur lill-Mellieħa, kif dejjem kellna.

MARK TALIANA GARDENER

*For professional gardening,
maintenance & landscaping*

Mob: 7783 0983

